

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menabile pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate refușă. Articoll nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Programul guvernului.

Sibiin, 30 Octobrie n.

Noul guvern unguresc nu a lăsat multă vreme în nedumerire și așteptare pe cei dornici de a-i cunoște programul politic, încuviințat din partea Coronei, programul pe baza căruia s'a agajat să restabilească ordinea în țară și se pună de nou în funcționare mașinaria parlamentară. Sâmbătă după amiază la orele 5, prim-ministrul Fejérváry l'a spus pe larg în toate amănuntele sale, în fața unei delegațiuni a alegătorilor din cercul II electoral budapestan, care venise la el, nu pentru-ca să i ofere candidatura, — fiind-că baronul Fejérváry nu aspiră la nici un mandat, după ce vrea să și țină locul în casa magnaților, — ci numai pentru ca să afle, care e programul guvernului, ca să se știe orienta alegătorii cu privire la candidarea ce au să o facă pentru deputație, după ce cercul lor electoral a ajuns să fie vacant.

Au fost din adins astfel întocmite trebile, pentru-ca prim-ministrului Fejérváry să i-se dea ocaziune a pute espune programul guvernului și să face obiect de discuțiune publică în întreaga țară — ceea-ce a și succed. Toate ziarele din capitală au adus încă eri dimineața din cuvânt în cuvânt vorbirea acestuia, mai bine zis, *colita*, și astăzi o cunoște țera întregă. Cunoșc toți programul guvernului și se pot pronunța asupra lui, aprobând ce e bun în el, și combătând ce li-se pare primejdios, ori nerealisabil. În deosebi deputații din parlament au însă timp și voe se mediteze lung asupra lui, pentru a se decide la urmă dacă-l primesc ori nu? Pentru-că noul guvern, amésurat însărcinării primite de la Corónă, e dator se caute ca pe cale constituțională și parlamentară se scotă țera din încurcătură; de aceea în 19 Decembre n. când se va face redeschiderea dietei

și va espune de nou programul în fața dietei și va provoca pe reprezentanții țerii să se grupeze în jurul guvernului și să i dea majoritatea necesară pentru realizarea programului, și numai dacă provocarea această rămâne fără rezultat se va face dizolvarea dietei și se vor ordona alegeri noue, pentru-ca țera să și spună cuvântul asupra programului guvernului.

E aprópe sigur, că din dieta actuală guvernul nu-și va pute înjgheba majoritatea dorită parlamentară, și astfel se vor face alegeri noue, la primăvară, ori la vară. Că apoi alegerile ce rezultat vor da, e secretul viitoriului.

În programul guvernului sunt trecute următoarele puncte:

Votul universal, secret, pe comune, astfel, că fiecare cetățean, care a implinit anul 24-lea al etății și știe ceti și scrie, are drept de alegere.

În chestiile militare, aceea-ce a promis mai nainte Măiestatea Sa, transferarea ofițerilor de naștere din Ungaria de la regimentele austriace la cele ungurești, instrucție în școlile de cadeți în limba magiară, și instrucție la regiment în limba magiară, acolo unde soldații tot înțeleg această limbă.

Teritoriul vamal rămâne comun până la anul 1917. Sunt a se face însă toate pregătirile, ca atunci să se desfacă Ungaria de către Austria și să primască teritor vamal independent.

Guvernul va face multe investițiuni noue, pentru a da de lucru muncitorimei. Va revisui legea industrială, cu ținerea în vedere a intereselor muncitorilor, va introduce asigurarea obligatorie a vieții muncitorilor, va face ca justiția să fie mai grabnică și mai efțină, va statifica serviciul sanitar, va introduce apărarea minimului necesar pentru susținerea familiilor țărănești, va introduce sistemul progresiv de dare, va statifica administrațiunea, va îmbunătăți salariile funcționarilor de stat, administrativi și a învățătorilor

de ori-ce categorie, cerând însă, ca învățătorii toți să fie calificați din partea organelor statului, va converti datoriiile proprietarilor mici și ale funcționarilor, etc. etc.

Credem, că vom pute da în întregime vorbirea domnului prim-ministru, pentru a-i analiza apoi punct de punct programul. Dar' și până atunci putem declara, că nu ne neliniștește nimica din acest vast program politic de cât punctul referitor la calificația învățătorilor confesionali, pentru-că punctul acesta îl vedem scos din proiectul de lege al lui Berzeviczy, cel atât de dușmănos confesiunilor, pe care cum se vede, noul guvern vrea să l primască de al său și să i dea putere de lege.

Ne neliniștește apoi și aceea ce nu aflăm trecut în programul guvernului: chestia națională, rezolvarea ei, ori cel puțin îmbunătățirea sortii naționalităților nemagiare, prin o executare severă și dreptă a legii de naționalități. Să se fi făcut din adins lucrul, ori e numai scăpare din vedere la mijloc? Membrii guvernului vor mai avé ocaziune a se pronunța asupra programului lor. N'ar strica deci dacă ar atinge și chestia această.

Situația în Rusia.

Se agravează din zi în zi situația în Rusia cu privire la afacerile interne, și se pare că lucrurile merg cu celeritate spre — revoluțiune. Nemulțămirea a cuprins cercarile cele mai largi posibile, și acum, nu numai ale păturilor de jos, ci și ale unor anumite straturii inteligențe, cari stabilesc și conduc în executare lor planurile de atac, îndreptate în contra celor de la putere și în contra sprijinitorilor lor, în contra marilor capitaliști.

Revoluția care se pregătește acum în Rusia e o revoluție pusă cu totul pe base noue. Nu e încopoiată cu vărsare de sânge, ci numai cu pierderi enorme materiale. E plănuită, și pôte că până în momentul scrie-

rii acestor șire e și pusă în executare, o grevă generală, în întregul imperiu. Să nu mai lucre nimeni din clasa muncitorilor, pentru-ca așa, pe calea această, să se convingă puterea de stat, că muncitorimea e un factor puternic în stat, de care trebuie să se țină seama!

Greva a fost începută din partea personalului de la căile ferate din Polonia-rusă, și a fost apoi îmbrățișată de toți muncitorii căilor ferate rusași, din întregul imperiu. S'au alăturat la grevă și alte pături sociale, până și farmacistii, cari nu mai vreau să dea medicamente celor ce au trebuințe de el. E deci un repaus general în Rusia. Trenurile nu circulă, fabricile nu funcționează, ómenii nu mai lucre, ci țin întruniri, discută, se agită, fac planuri și se bat cu poliția și miliția.

Pentru-că și ciocniri sângeroase s'au întâmplat mai de multe ori. Și toate acestea pentru ce? Pentru că lumea nu e mulțămită în Rusia cu constituția pe care a promis-o țarul, ci vrea o constituție mai bună, cu drepturi mai largi, estinse asupra tuturor cetățenilor de stat. Vrea și acolo lumea votul universal, drepturi egale pentru toți. În privința această s'au ținut mai multe întruniri, și s'au trimis deputațiuni la ministrul Khilkow și la ministrul Witte pentru a le comunica acestora dorințele multimei. După rezultat se scriu din Petersburg următoarele:

La ministrul Chikow deputațiunea nu a putut isprăvi nimica, pentru-că nu l'a adus în discuție. La Witte însă deputațiunea a fost mai cu noroc. A fost primită și ascultată. A primit apoi răspunsul, ca dorințele cari au fost prezentate în forma unui memorandum, înaintat în scris, sunt în cea mai mare parte nerealisabile. Sufragiul universal, cerut în memorandum, și convocarea unei constituante pentru compunerea constituției, nu se pôte acorda. Recunoște însă ministrul Witte de juste, și promite a da: libertatea întrunirii și libertatea de presă. Va conferi de altcum cu ministrul Chikow, și vor face împreună ce se va pute pentru binele poporului. E de lipsă însă, că întâiu să înceteze greva. Sfătuește deci deputațiunea, să lucre în direcția această!

Statul însă nu s'a prins!

FOIȘURĂ

Cronica literară.

Iubitorii de literatură cinstită se vor bucura de darul ce li-l'a făcut în zilele acestea dl Mihail Sadoveanu prin frumosul său roman spărat în „Sămănătorul” din București sub titlul: Flóre ofilită. Acest roman e o nouă manifestare a multilateralei productivități cu care de vre-o doi ani încóce a uim't dl Sadoveanu lumea cetitoare, care cu drept cuvânt a dat acestui tinde scriitor un loc d'întră cele mai de frunte întră literații nostri. Începând de la acele Povestiri cu cari a atras luarea aminte a cetitorilor și cari sunt niște icóne vii, ne arată în curând Șoimii din trecutul glorios al neamului nostru, pentru-ca mai târziu să ne desășure înaintea ochilor acele Dureri înăbușite ale poporului nostru, pe cari nu le cunoște nimeni și prin urmare nu se silește nimeni a le vindeca, după cari ne face cu puțință cunoșterea acelor scene, de atâtea-ori vrite, cari se petrec în Crisma lui Moș-Precup și toate acestea în decurs de un an de zile. Anul următoriu 1905, căci dl Sadoveanu scrie ab'a de câțiva ani, ne a adus acele Povestiri din răboiul de la 1877/78, cari sunt cele mai frumoșe pagini ale literaturii mai nouă și prin cari scriitorul lor a

dovedit încă odată bogata-i fantasie și putere de a se furișa până în cele mai dinlăuntru ta'ne ale sufletului unui om, pe cari ni-le arată fără nici o esșgerare, ci așa cum sunt ele în viață.

Romanul „Flóre ofilită” e deci al șeselea volum eșit din penan dlui Sadoveanu, care în curând ne va mai pune în mână încă un volum de Scrișori, cari se publică deocamdată în Albina din București și în cari se găseșc pagini de o duioșie mișcătoare, ca bună-oră acelea, cari reinvie de atâtea-ori icóne uitată a dascălului Trandafir, „în sufletul căruia era ceva din credința și din curățenia unui Apostol”. După acest volum vom mai avé în curând „Amintirile căprurului Gheorghilă”, cari ne vor agrăvesc schimbarea ce trebuie să o îndure țeranul, care e dus la armată, unde l se deschide altă lume, cu alți ómeni și cu alte necazuri. Amintirile din viața de căsarmă sunt în seria de schițe ce se publică deocamdată în „Voința Națională”, cu atâtea violențe redăte, în cât cetindu-le trăiești aievea viața plină de chinuri ca și de bucurii a acelor fideși, ce trebuie să și lase acasă părinți și frați și dor și jale pentru-ca să stea trei ani în slujba neamului întreg.

Înșirarea numelor acestor volume se face aici pentru a pute culege din ele toți cetitorii știrea, că autorul acestor volume e un scriitor mare, din condeul căruia apar

astăzi ce avem noi mai frumos în literatura noastră — și că față de astfel de manifestațiuni literare avem și noi datorințe grele de implinit — datorințe cari condiționează în mare măsură propășirea noastră.

„Flóre ofilită” e o pagină reală din viața modernă.

O fetiță bine crescută într'o casă de boier cu bune nărvuri, unde nu l-a dat nici-când privilegiul de a cunoște și părțile rele ale vieții, ci a crescut ca o flóre bine îngrijită, odată la timp și înzestrată cu căldura și lumina recerută — e apucată în virtutejul unei iubiri caste și ideale, pe care o împărția cu fiul unui alt boier cinstit, — un fițior, care până la virata căsătoriei a fost destul de neatatornic. Cei trei ani de miliție se pare că au șters blăstemățiile din el și acum se pare un băiat așezat, pentru care se pôte cu tot dreptul îngrijii tatăl său să-l gospodărească. Prietenia veche dintră tatăl băiatului și al fetei au adus legătura dintră copiii lor, care avea să-i fericescă pe acești t'neri oblăduiți cu atâtea iubire de „bătrâni”, cărora le erau singura mângăiere. „Flóre” ce nu cunoscuse până aci isbiturile vânturilor și înghețul ce acopere de atâtea-ori ce a mai plăcut în această viață, trăiește clipe de scrisire în iubirea ce o împarte din belșug întră bărbatul ei și bunicul ei, care o învescure. Iubirea cea înflăcărată de la începutul acestei căsnicii începe însă a scădea

incetul cu incetul, în măsura în care el, bărbatul își uită de datorințele ce avea de a nu lăsa să se ofilească acea „Flóre” alésă. Iubirea ei nemésurată îl mustră pentru abaterile lui nesocotite, el își perde pe nesimțite încrederea în puterile lui, ajunge om ce nu se mai pôte stăpâni și se lasă în virtutejul păcatelor, ce răpun atâtea suflete și chinușc atâtea inimi nevinovate. Devine bețiv, care nu se mai pôte gândi cum se cuvine la fericirea casnică, ce se schimbă într'un lanț de dureri desperate, pe cari ea nu cu'eză a le lăsa să ajungă la urechza bunicului ei, de teamă să nu l' supere această știre. Lupta pentru menținerea echilibrului între ea și el, și între ea și bunicul ei e pîrgh'a care o face să și potolească de atâtea-ori veninul ce o mistușia și să trăiască vecinic cuprinsă de nădejdea unor vremi mai bune. Dar' în această luptă incetul cu incetul florile sufletului ei se ofileșc, ultima lovitură ce i-o dă necredința bărbatului ei însă fac din ea, în loc de o desperată sau o sinucigașă, cum s'ar aștepta, o adevărată martiră a vieții casnice și un ideal de femeie, care-și știe jertfi până și liniștea sufletescă pentru buna reputație a familiei și pentru a nu arunca un om în valurile atât de cutropitoare ale vieții șgomotoșe.

(Va urma).

Cercurile conducătoare din Rusia sunt pline de grăzi și de îngrijire pentru cele ce vor urma. Witte, din însărcinarea țarului, a chemat la stat pe toți ministrii, pentru a stabili planul de apărare în contra războiului intern, care poate să fie mai dezastruos de cât cel extern, purtat cu Japonia. Țarul e cuprins de frică în așa măsură, în cât se ocupă cu gândul să părăsască țera pe două luni, ori poate și pe mai multe, mergând în Danemarca, sub titlul, că are trebuință de schimbare de aer. În cazul acesta Witte va fi numit locțiitor, ori guvernator cu drepturile cele mai largi posibile.

În 28 Octombrie va fi de altcunum noul ministeriu, care va fi presădat de Witte, și în 3 Noiembrie va fi promulgată legea despre Dumă, parlamentul rusesc, dacă stările de lucruri rămân până atunci cele de astăzi și nu se agravează și mai tare.

Telegramele ultime sosite din Petersburg ne spun următoarele:

Manifestul țarului, prin care se dă libertate de presă, și se garantează libertatea întrunirii, a fost publicat Vineri.

În urma agravării și mai mult a situației, țarul nu va pleca din țară, ci rămâne în Peterhof. Plăcă numai împărătesa cu moștenitorul de tron.

Mobilizarea tuturor trupelor rusești a fost ordonată. Comandant peste ele e numit generalul Trepov, care a dat ordin tuturor comandantilor, că unde vor vedea adunați mai mulți de cât 6 oameni să puște. Unele trupe însă s'au pus pe partea greviștilor și au denegat supunerea.

În urma grevei generale, tipografiile sunt închise, și astfel nu se tipăresc zăre. Tot închise sunt și băncile. Atât în Petersburg, cât și în Moscova, începe să se simtă lipsa de apă și de carne. Plebea intră unde poate și jăfuește. În Varșovia a fost proclamată starea de asediu, și tot așa și în alte orașe.

O ultimă telegramă ne comunică, că împăratul Wilhelm al Germaniei a oferit țarului ajutor și punerea la dispoziție a tuturor trupelor germane, pentru sufocarea grevei și a revoluției.

Cea din urmă știre primită ne spune, că Trepov a demisionat, la insistențele lui Witte, și că țarul a numit dictator pe Witte, cu cele mai nelimitate drepturi. De la Witte se așteaptă acum, ca cu înțelepciunea sa să calmeze spiritele și să facă ordine în țară.

Din România.

Visită la curtea regală. Duminică trecută, în 22 Octombrie n., a mers la Sinaia pentru a se prezenta M. S. Regelui Carol, noul comandant al corpului XII. de armată austro-ungar din Sibiu, Esc. Sa Feldmarschalleutenantul Iosif de Gaudernak, însoțit fiind de Esc. Sa dnul Feldmarschalleutenant Adalbert Laube, ajutorul său, de dl general-major Heinrich Rupprecht von Virtslog, comandantul districtului al VI-lea Cluj de honvezi, dl colonel Stefan Sarkotić, șeful de stat major al corpului de armată, dl major Goldbach și dl căpitan-comite Spannoch, oficeri de stat major. La orele 12 jum. din zi toți acești oficeri, conduși fiind de dl major Romanescu, comandantul batalionului 2 de vânători, au mers la castelul Peleş în trăsurile curții și Esc. Sa Feldmarschalleutenantul dl Gaudernak a fost primit îndată în audiență particulară de către suveranul român, care a binevoit a se întreține cu Escelența Sa peste o jum. oră. La ora 1 p. m. a avut loc un dejun dat în onoarea oficerilor austro-ungari, la care au luat parte A. A. L. L. Regale Principele Ferdinand și Principeasa Maria, precum și Esc. Sa dl Marchis de Pallavicini, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei și dl loc.-colonel Rozwadowski, atașatul militar. După dejun, suveranul român a convorbit cu multă afabilitate cu fie-care din oșpeții săi și după ce le-a arătat sala de arme, unde s'a întreținut din nou cu domniile lor și în special cu dl ministru plenipotențiar, Maiestatea Sa s'a retras, lăsând însărcinarea dl-i general Warthiadi, șeful casei militare regale, spre a le arăta întreg castelul. La orele 3 jum. oficerii austro-ungari au fost conduși în același mod ca la venire, și au vizitat mână-

stirea Sinaia, ear' la orele 4 jumet. au fost duși la Peleş, unde au luat ceaiul oferit în onoarea lor de către Altețele Lor Regale principii moștenitori și la care a luat parte și M. S. Regele. La orele 6 jum. s'era, suveranul român retrăgându-se, oficerii austro-ungari au fost reconduși la hotelul unde descinseseră, și la orele 8 și un sfert s'era au plecat acasă.

Un interviu.

Domnul Tache Ionescu, ministru de finanțe al României, venind acasă din străinătate, s'a oprit la Viena, unde a acordat un interviu unui gazetar vienez, spunându-și părerea asupra situației politice. Interviul a fost publicat în ziarul „Neue Freie Presse“ de la Viena, și cuprinsul său e pe scurt următorul:

Ministrul finanțelor a declarat, că recolta țerii românești din acest an și în special, recolta grâului, orzului și ovăzului, este escelentă; esportările sunt satisfăcătoare. Ministrul a justificat proibițiunea esportului porumbului adăugând însă, că este probabil ca această proibițiune să fie ridicată la primăvară, dacă evaluățiunea favorabilă ce s'a făcut a recoltei porumbului va fi depășită prin rezultate efective.

Vorbind de creșterea vitelor, ministrul a deplins proibițiunea importățiunii în Austria a vitelor din România și în special a porcilor. Chestiunea tratatului de comerț cu Austro-Ungaria nu este încă la ordinea zilei, a zis domnul Tache Ionescu, dar „esprim dorința întregii României dorind, ca raporturile economice și comerciale între cele două state să ia o dezvoltare, pe care însăși situațiunea geografică a ambelor state o indică ca necesară“. La 1 Martie 1906 noul tratat de comerț cu Germania va trebui să intre în vigoare, și atunci stipulațiunile de contractate cu celelalte state vor fi aplicate, conform tratatului națiunii celei mai favorizate.

Ministrul a relevat apoi buna stare a bugetului României, care de 6 ani de zile dă mereu remarcabile escedente bugetare. Ministrul a constatat deplina succes obținut cu conversiunea rentei române, adăugând că România nu are actualmente intențiunea de a contracta un nou împrumut; totuși ar fi cu putință, ca cerințele militare să oblige statul, ca mai târziu să facă apel la împrumut financiar internațional.

Dl Tache Ionescu a arătat îndelung redactorului ziarului vienez, care este situațiunea industriei petrolifere române și cât de mare importanță este pentru România dezvoltarea acestei industrie. Ministrul a constatat, că România se află în general într-o stare de dezvoltare lentă, astfel că asigură capitalului străin și pe viitor o exploatare favorabilă. În special, capitalurile austriace ar fi bine venite în România, care este inspirată totdeauna de cele mai mari simpatii pentru Austro-Ungaria. „Dorim deci o dezvoltare tot mai mare a raporturilor comerciale reciproce și comptăm, ca Austria să facă primele pașuri. Capitalul austriac va găsi totdeauna în România un câmp fecund de exploatare“.

Ministrul a încheiat făcând o aluziune la ruperea raporturilor greco-române. Grecia, a zis dl Tache Ionescu, voinde să întindă sfera influenței sale, se teme ca România să nu aibă aspirațiuni politice în Macedonia, ceea ce este ridicol. „Dacă urmăim în Macedonia o politică agresivă, este numai pentru a apăra interesele numeroșilor noștri conaționali și pentru a veghea, ca să nu pierdă caracterul lor național“.

Récéla politică dintre România și Grecia nu poate avea consecințe, de cât pe terul economic și comercial; ori-ce eventualitate de război este esclusă. În ori ce caz, Grecia „ere mai mari interese a menține raporturi amicale cu România, căci putem ușor lipsi pe numeroșii Greci, cari locuiesc în țara noastră, de un mijloc de trai. Evident că nu vom să agravam tensiunea actuală dintre cele două state prin astfel de măsuri; dar' în situațiunea de față, Grecia trebuie să facă primul pas pentru îmbunătățirea relațiilor dintre cele două state“.

Din „Gross-Oesterreich“

Ziarul vienez „Gross-Oesterreich“ publică următorul articol:

„Veninul ce se străcăie în toate chestiunile monarhiei noastre este, firește, tendința spre desfacere, spre despărțire. Magiarii voiesc să întemeieze un mare stat al lor propriu. Polonezii vor să facă iarăși parte dintr'un nou regat polon. Cehii vreau să devină un avanpost slav al Rusiei. Slavii de sud visează și ei „liberarea“ de către țar. Italianii sunt irredentiști din naștere. Germanii cer și speră să se alipescă la Prusia și la imperiul german. — Cu astfel de partide și de deputați, al căror scop final este trădarea de patrie și destrămarea monarhiei, nu se poate realiza o politică internă de reforme. De aceea, nu există alt mijloc, de cât ca la viitorile alegeri să se prezinte în fața poporului oameni noi, cari prezentându-le programe reale naționale și economice, să le invite ca să alegă numai astfel de deputați, cari în adevăr voiesc să țină, să colaboreze cu monarhia. Prin urmare, numai pe baza ideii marii Austrii pot fi găsiți oamenii noi, partide noi și creată noua politică a imperiului.“

Un „partid al imperiului austriac“ însă ni se pare o imposibilitate. Românii din Transilvania, Banat și Bucovina, sunt azi, poate, națiunea cea mai credincioasă împărăției. (Ca totdeauna. Red. T. R.) Dar' ei nu pot forma de cât un partid național român credincios imperiului. Croații din toate ținuturile create, dacă imperiul le oferă în realitate ceva, vor redeveni de sigur partizanii acestuia. Dar' în parlamentul viitor ei nu vor pute forma de cât un grup croat credincios monarhiei. Polonezii și Cehii nu se vor ralia nici odată la un partid imperial austriac, chiar dacă s'ar schimba profund opinia lor publică. De aceea experiențele imposibile trebuie lăsate la o parte. Prin urmare, partidul imperiului trebuie întemeiat de Germani, și din el trebuie să facă parte toți Germanii, fie liberali, conservatori sau creștin sociali. Partidul imperial german trebuie să crească o platformă, pe care să poată sta toți Germanii din Austria, și acest partid, condus de ideea marii Austrii, va dobândi o putere de atracțiune, ce va ține după sine ca în asalt totă populația germană a Austriei. De aceasta suntem siguri și tot astfel suntem decizi să luăm asupra-ne această lucrare.

Dacă în chipul acesta viitorile alegeri vor aduce în reichsrat un grup puternic de Germani conștienți de scopul urmărit, care se desăvășure a olo drapelul ideii în chestiune și să ceară autonomie națională liberă pentru toate popoarele imperiului, atunci acest grup devine îndată centrul întregii politici viitoare a imperiului. Atunci acest grup va lua și conducerea tuturor popoarelor și partidelor apăsate din imperiu, și fața generală a Austriei se va schimba dintr'o lovitură. Atunci o eventuală gogoriță a unei coalițiuni magiaro-ceho-poloneze nu va mai speria pe nimeni!“

Bine, foarte bine! Zicem noi, cei de la distanță. Dar' cine garantează, că un partid imperial german, vându-se odată stăpân pe situația politică, nu va căpăta pofta să facă aceea ce au făcut Magiarii cu naționalitățile din Ungaria? Pentru-că să nu uităm vorba cuminție: Mâncând vine apetitul.

Revistă bisericească.

Sfântul sinod al bisericii autocefale române a fost deschis Mercuri în București. În prima ședință I. P. S. Sa Metropolitul Partenie al Moldovei și Sucevei a făcut, ear' sfântul sinod a votat în unanimitate următoarea propunere:

Sfântul sinod hotărăște a se răspunde scrisorii S. S. Patriarhului Ecumenic sub nrul 4666, că ascultând din cuvânt în cuvânt cuprinsul acestei scrisori, a decis, ca să rămână neclintit bazat pe sfânta Evanghelie și pe dispozițiunile art. 8 din legea pentru constituirea sf. Sinod, care zice: Sfântul sinod al bisericii autocefale ortodoxe române, fiind membru al sf. bisericii Ecumenice și apostolice a răsăritului, al cărui cap este Domnul nostru Iisus Christos, păstrând și va păstra unitate în privința dogmelor și a canoanelor ecumenice cu biserica din Constantinopol și cu toate bisericile ortodoxe. El va avea asemenea unitatea administrativă, dis-

ciplină și națională a bisericii ortodoxe în cuprinsul statului român.

Articolul acesta de mai sus, adevărind alcătuirca autocefalei bisericii române, în chestie de disciplină a clerului român, pe aceste baze se va alcătui răspunsul, ce va face sf. sinod scrisorii sancțiției sale, pentru care s'a ales o comisiune din sinul său spre a redacta răspunsul.

Cum știu cetitorii noștri, scrisoarea Patriarhului se referă la presidarea unui meeting antigrecesc făcut din partea S. Sale arhierului Sofronie Vulpescu Craioveanul.

Deschiderei sinodului i-a premeră, ca de regulă, oficierea chemării duhului sfânt, la metropolie, de către I. P. S. Sa Metropolitul-Primat Iosif Gheorghian, ear' însuși deschiderea s'a făcut prin cetirea următorului mesaj:

„Preasfințitul Părinte! Sfântul sinod al bisericii autocefale ortodoxe române fiind convocat, cu decretul nostru numărul 4383 pe ziua de 12 Octombrie a. o. în sesiune de toamnă, potrivit articolului 13 din legea pentru alegerea Metropoliților și Episcopilor eparhiale, eum și a constituirii sfântului sinod, al sfintei bisericii autocefale române ortodoxe: Eu declar deschisă sesiunea de toamnă a acestui sfânt sinod. Dat în castelul Peleş, la 12 Octombrie 1905. Carol. Ministrul ad interim al cultelor și instrucțiunii publice: Ioan C. Grădișteanu.“

Sinodul, după votarea propunerii de sus, a ales mai multe comisii în scopul ca să facă sinodului propuneri, cu privire la comunicările ce s'au făcut din partea președintelui.

Esposiția de vite din Veștem.

Raport special.

Sibiu, 26 Octombrie n.

Cu câtă însuflețire sunt îmbrățișate afacerile Reuniunii române agricole s'blione, între altele o dovedește și esposiția a 15-a de vite de prăsilă ținută Duminică, la 22 Oct. n. c., în comuna Veștem. Din secol și privilegiu Veștemul și jurul întreg a fost pus în mișcare. Veștemul îmbrăcase ha'nă de sărbătoare, de ore-ce avea să primescă oșpeți cu durere pentru a neamului înaintare. Reprezentanții Reuniunii agricole, domni vicepreședint I. Chirca, secretariul Vic. Tordășianu, membrii din comitet R. Simu și Teodor Andreiu, au fost întâmpinați în apropierea comunei Șelimbăr de ceata călăreștilor în frunte cu notarul Aurel Moga și cu primarul I. G. Ogreaș, dintre cari primul în cuvinte calde bineventeză pe oșpeții, cari pentru a poporului înaintare jertfese o bună parte din viața lor.

Sesiți la școală, ne găsim în mijlocul membrilor juriului, compus din fruntașii celor 9 comune admise cu vite la esposiție. Vicepreședintele Chirca ne arată, că dl președint Lucașu împedecat de a asista la esposiție, l'a însărcinat pe d-sa cu conducerea treburilor esposiției de astăzi. Espunând scopul urmărit și datorința ce o au jurișii, regă pe cei de față a se constitui. Dl Chirca e proclamat de președint, ear' secretariul Tordășianu, de secretar al juriului. După această trecând la locul esposiției, am început lucrarea obosită a luării în seamă a vitelor espuse, o lucrare minucioasă, ce a durat aproape 4 ore. Spre cinstea comitetului sranjator local și a fruntașilor noștri, la esposiție reprezentate au fost cu vite toate comunele admise. Esposiția însăși avea aspectul unui târg de vite bine căutat și bogat. Materialul espus a aparținut mare parte rasei „Pinzgau“ încrucișată cu rasa indigenă. Ici colea se află și rasa curată „Pinzgau“.

Membrii juriului și-au împlinit cu conștiențioasă datorință, dovadă, că la judecarea premiilor erau aprôpe cu toții de asemenea păreri. S'au împărțit în total 43 premii în valoare de cor. 200 și anume, la grupa tauri premiată a fost comuna politică Bungard și Veștem pentru frumozii tauri de rasa curată „Pinzgau“. La grupa vaci premiați au fost: 3 proprietari din Veștem, 1 din Mohu, 1 din Casolț, 2 din Bradu, 1 din Bungard, 2 din Șelimbăr și 2 din Sadu; la grupa junăe și tărenoci: 2 din Șelimbăr, 2 din Boița, 2 din Bradu, 4 din Veștem, 1 din Tălmăcel, 1 din Casolț; la grupa viței și vițele: 1 din Bradu, 3 din Veștem, 2 din Tălmăcel, 1 din Bungard și 1 din Mohu; la

grupa oi și berbeci: 4 din Boița, 3 din Tălmacel și 2 din Sădu.

Impărțirea premiilor a fost precedată de discursul instructiv al vicepreședintelui Chirea, urmat de dl. T. Andreu despre preșala și ținerrea vitelor, ascultat cu vie interesare de obște.

Intrașem binișor spre apus de soare, când oboșiți de munca zilei, bogate în roșe, am fost ochemști la masa comună, întinsă în cea mai spațioasă sală a pomposului edificiu școlar. Aci dl. Chirea ridică paharul în cinstea comitetului aranjator și în deosebi în cinstea șefului cercului, a dlui Viotor Schleb, totodată reprezentant al comisiei economice comitatense. Dlul Chirea îi răspunde venerabilul paroh Ioan Papiu, totodată president al comitetului aranjator local. S'a mai vorbit pentru notariul A. Moga și primariul I. G. Ogreaș, pentru comitetul Reuniunii aranjatore și pentru bărbății ei binemeritați.

Ar fi să mă estind prea mult, enumerând pe toți vorbitorii și indicând la sugetul vorbirilor aproape toate instructive și apartinând domeniului economiei.

Ziua de 22 Oct. va rămânea multă vreme pomenită de economii nostri și laudați și premiați pentru buna îngrijire, ce o dau vitelor lor.

„De la agricultura“.

NOUȚĂȚI

De la frați la frați. Congresul societății culturale italiene „Dante Alighieri“, ținut zilele trecute în Palermo, a aprobat propunerea făcută, ca să se aducă mulțămire autorităților din regatul român, și peste tot poporului român pentru favorurile acordate școlilor italiene din București. Totodată congresul a decis, ca pentru expoziția jubilară de la 1906 a României, care se va ține în București, să se trimită o reproducere a coloanei lui Traian din Roma, făcută în bronz.

Conflictul greco-român. Grecii din România cer înțelegerea conflictului greco-român. Prin aceste cerșeri România, în care sunt așezați Grecii în număr destul de însemnat (Băile, Galați, Calafat), adrese pentru subscriere se dau din mână în mână, cari se vor trimite guvernului grec, rugându-l să înceteze odată conflictul atât de păgubitor pentru Grecii din România.

Meeting antigrecesc la Brăila. În fața atător atrocități ale Grecilor contra Aromânilor, cetățenii din Brăila au ținut, sub preșdial preotului Marin Gușianu, un mare meeting antigrecesc, în care s'au înfierat crimele neomenești ale eroilor de contrabandă. Au vorbit domnii P. Grădișteanu, I. T. Florescu, Disescu și domna Dimonie. La urmă macedo-românul Leonte, care a deșus astăvară cununa pe mormântul marelui Andrei în Reginari, mulțamește Brăilenilor pentru manifestarea sentimentelor frățești.

La temniță. Domnul Sever Bocu, redactor responsabil al „Tribunei“, a intrat în temnița ordinară din Arad, pentru ași face pedepșa de două luni, dictată în procesele sale de presă. În absența girăzilor foia ca redactor responsabil dl. Ilie Minea.

Proces sistat. Procesul de presă, care s'a fost intentat dlui Ioan Vidu din Lugoj pentru două cântări naționale, a fost sistat din partea tablei regesti din Timișoara. Exemplarele confiscate din cele două compozițiuni incriminate au fost restituite.

Guvernul norvegian a luat în budgetul statului suma de 750 mii corone pentru lista civilă a regelui.

Cinci episcopi noi. Fôia oficială din Budapesta publică numirea următorilor cinci episcopi noi ai bisericii rom. catolice: Dr. Vároșy Gyula, e numit arhiepiscop în Calacea, Balás Lajos episcop la Roznyó, Dr. Mayer Béla, episcop la Sătmăr, Dr. Pászka Ottokár, episcop la Székesfehérvár și conțele Zichy Gyula, episcop la Cămpulung. Acest din urmă e numai de 34 ani.

† Victoria Lupan n. Zoicasta, soția preotului gr. cat. român Nicolae Lupan din Cărbăria, a decedat în 25 Octobrie nou, în vârstă de 44 ani. A fost înmormântată Sâmbătă, 28 Octobrie n. în cimetirul din comuna născută.

Carmen Sylva și scriitorii italiene. Din prilejul aniversării a 60-a a M. S. Reginei din România, fiind ea o scriitoare cu vîlfă mare, i s'au adus și omagii din partea scriitorilor. Ne aducem cu plăcere aminte de frumosul număr al „Lucăfărului“, care i s'a dedicat atunci. Dar și scriitorii din Italia au ținut să și arete recunoștința către Carmen Sylva, și astfel i-au dedicat mai multe bucați frumoase. M. S. a răspuns printr'o poezie în limba germană: „Consurorilor mele din Italia, ear' celor mai cunoscute dintre ele le-a trimis cărțile-cunoscute cu dedicații autografe. Astfel a trimis poeziei Ada Negri, al cărei nume ni-l'a făcut cunoscut A. Vlahuță prin traducerea sa măestrea.

Advocat nou Domnul Dr. George Popa și-a deschis cancelaria advocațională în Arad, Józsefherczgút 8.

Telegrame pentru presă. De la 1 Novembre st. p. 1905 România va admite telegramele de presă cu tarif redus în schimb cu Ungaria, prezentate de corespondenții ziarelor, publicațiilor sau agențiilor de publicitate. Telegrammele de presă sunt acelea, al căror text se compune din informațiuni și noutăți politice sau comerciale, destinate a fi publicate în ziare. Taxa ce se va percepe la prezentare pentru aceste telegrame este de 7 bani pe cuvânt. Telegrammele de presă nu vor fi admise spre expediere de cât numai dacă vor fi prezentate de corespondenții înscriși anume de directorii ziarelor, publicațiilor și agențiilor de publicitate. Corespondenții vor trebui să posedă o carte specială, cu fotografia lor, semnată de directorii respectivi și vizată de directorul general al telegrafelor și poștelor. Telegrammele de presă prezentate sau asitate trebuie să fie redactate în limbajiu clar, în limba țării de origină sau de destinațiune (ungară sau română) precum și în limba franceză sau germană. Aceste telegrame nu sunt admise spre expediere de cât de la orele 6 seara până la orele 9 dimineața.

Himen. Anuța Mateiu, și Miron Bibu își să béză cununia Duminecă în 12 Novembre st. n. 1905 la 2 ore p. m. în biserica gr. or. din Oana-superiără.

— Domnul Moise Bales, și-a serbat cununia cu dșora Anița Arseniu Duminecă în 11/24 Octobrie, în biserica gr. or. din Gurariu.

Mulțămire. Mariaușă Domna vedovă Maria Jorja, din Săbăta, văzând lipsa arăndă în mijlocul bisericii noastre gr. or. din Poz, fără așperarea posesorului bisericii de aci, ce cu ajutorul lui Dumnezeu și zidim, a donat spre marea bucurie a noastră vîntură corone, dorind ca în semn de recunoștință să se numere cu viitorii într'o cititorii binefăcători ai bisericii noastre de aci. Drept aceea din considerarea unei astfel de fapte nobile, vrednică de imitaț, subsemnatul în numele bisericii noastre de aci mă simț îndatorat să-i aduce susnumitei Dămnă și pe calea aceasta cea mai adăncă mulțămire, urându-i ca bunul Dumnezeu această faptă dămnă să i-o scrie în cerul sora veșic pomenire. Bez, la 13/26 Octobrie 1905. Ioan Stăngu, paroch.

Odă. Carmen Sylva, poezie-regină a României, a dedicat o odă lui Vasile Aleandri, care odă a fost citită Vineri la inaugurarea a așei poștelor. Delicetă poeziei pentru amintirea bardului curții e meritată și ca'dă.

Statua papei Pius al X. În orașul natal al papei, în Riese, s'a ridicat o statuă fostului cardinal Sarto, la care au contribuit toate țările catolice din lume, ba și unii dintre membrii familiei domnitoare din Italia.

Dar pentru biserică. D'n incidentul cununii dlui Iancu Turcu, pretor în Bran cu dșora Letiția Mărinu, fca preotului nostru, celebrată în 22 Octobrie a. c. în biserica noastră gr. or. din Velt, — mirele și mireșa au dăruit fondului pentru înfrumusețarea bisericii 42 corone, ear' dl. Dr. Titu Perța din Făgăraș 10 cor. spre acelaș scop. Primăria călduroșe noastre mulțamite. Ioan Boșșan, episcop.

Liga contra pedepselor de mörte. În capitula Rusiei s'a înghesbat din elementele cele mai inteligente o ligă în contra pedepsirii cu mörte. Marele scriitor Leo Tolstoi încă face parte din ea. Liga vrea să speleze la cele mai de căpetenie societăți juridice ale Europei, ca să se opună pedepselor de mörte.

Firme din străinătate consideră Ungaria ca deșeu al preparatelor lor fără valoare, și inundă țera întrăgă cu circulare, tipărituri și anunțuri, pentru a seduce omșii prin laude binesunătoare de a le cumpăra. Une afare de reumă și podăgră să nu deșie acestor preparate și să se folosească numai alții Zolton, lăudată de medici distinși, și care se folosește de bolnavi cu predilecție la vindecarea unor morburil. Sticla 2 corone, în farmacia 21 K&N Budapesta, V. Szabadgát.

Rege în cafenea. Regele Saxoniei se întorcea zilele trecute dela o vîntătoare. Când a ajuns în Viena a mers pe jos prin oraș și în drumul său s'a abătut la o cafenea, unde a deșnut. După aceea a plecat spre Dresden.

Pentru cultivatorii de vie. Se află de vînzare via de vie altuită în via americană cu rădăcină, metodul cel mai excelent (altore lemnoșă), — după trebuința ori ce solu de via, — la George Șerban paroch gr. cat. Smig (Somogyon) p. u. Medgyes.

Norocul familiei unui muncitor. E un vechu adevăr, că unde lipsa e mai mare, Dumnezeu e 'n apropiere. Cu adevărată mulțămire își reaminteste proverbul acesta familia modestului muncitor, care din grația providenței a ajuns din miseria în care se afla la avere însemnată. Harnicul și bravul tată de familie își perduse condiția din cauze neașteptate de el și zadarnic căuta lucru, căci nu găsia. În casa bietului muncitor miseria voia să și facă cuib stabil, când deodată o rază a norocului aduce de nou mulțămire în cercul familiei desperate. Harnicul muncitor cumpărăse adevăr în zilele mai bune din banii chivernisiți un los de clasă și desperarea lui se prefăcuse în bucurie când Casa de bancă A. Gaedick din Budapesta, de care cumpărăse losul, îl avisă zilele acestea, că losul său a câștigat 60,000 corone. Casa de bancă A. Gaedick, care este neîntrerupt însoțită de noroc, vinduse losul în opt optime și aduse la bunăstare afară de familia muncitorului pe încă șapte omșii.

PARTEA LITERARĂ.

Monografia comnei Galați (lângă Făgăraș).

(Compusă de Nicolae Aron, paroch gr. or.)

(Urmare.)

Andrei Sovoiloviciu, dascăl al școlii normalicești a neguțătorilor neuniți din Făgăraș, în periodul III. (anii 1700—1810) sub titlul A. despre biserică, litera a) afirmă în manuscrisul său, că: „în Galați era o biserică mică de lemn, veche, pröstă“.

În deducțiunile desfășurate acolo, am afirmat, că: „biserica de lemn, veche, pröstă, de la 1768 se e fost biserica de lemn nouă, făcută la 1668... care biserică de lemn a fost dășă la anul 1841 în comuna vecină Cobor“.

Adevărul acesta se constată și din următoarele:

În 18 Aprilie 1905 cu ocaziunea fotografării bisericii de lemn în Cobor, pe fruntariul altarului am observat încă literile vechi A. So = 1670, dovadă că tot biserica aceasta a fost și în periodul al II-lea (anii 1668—1700), adevăr Ioan Popa, cel dintăiu paroch pe pământul dăruit de Mihail Apafi la 1668, după doi ani — la 1670 a clădit, eventual a adus această biserică istorică aici în Galați.

Pe o bărnă din latură dreaptă a bisericii de lemn din Cobor se vede scrisoarea abia descifrabilă cu niște buchii vechi scobite în lemn, acoperite de o zugrăvélă care în decursul timpului s'a șters.

Din această inscripțiune, încât mi-a succes a o descifra, s'ar puté deduce:

a) Că la anul 1758 reînțemeietoriul bisericii gr. or. în Galați, al șeselea paroch Iosif Popa, sfințit la anul 1759 în București (numit și „Moldovenul“) înainte cu un an de la hirotonire a scris aceste date pe bărnă bisericii spre aducere aminte.

b) Că la anul 1558 ore-care ieromonach de la mănăstirea Galațului a scris această inscripțiune pe biserică de lemn și că în cazul acesta, biserică aceasta a fost făcută de călugări și la desființarea mănăstirei, unde și-a putut avé reședința și episcopul Macarie în 1469, credincioșii gălățeni în 1670 n'au făcut această biserică din nou, ci numai au strămutat-o de la mănăstirea din deal pe pământul dat de Apafi în vatra satului.

Biserica de lemn dășă în Cobor a fost pe dinlăuntru întrăgă căptușită cu pânză și zugrăvită cu sfinți. Această zugrăvélă au făcut-o sau călugării în 1558, cel dintăiu paroch Ioan Popa la 1670, sau al șeselea paroch Iosif Popa „Moldovenul“ la 1758, sau în fine negustorii greci din Făgăraș la 1766, când au folosit-o și ei, luându-le uniții biserica lor din Făgăraș, la care an sunt zugrăvite și cele două icône: a Mântuitorului și a Preacuratei, păstrate și astăzi în biserica de zid din Galați.

Coperișul bisericii dășă în Cobor a avut formă ovală, fiind construit întreg din lemn, acoperit cu scânduri (șindilă) și lucrat și încheiat în mod artistic în proporțiune cu corpul bisericii ce s'a păstrat până astăzi.

De câțiva ani covorarii au nimicit acel coperiș curb și i-au făcut bisericii de lemn un coperiș triunghiular acoperit cu țigla, care nu este în proporțiune cu corpul bisericii și pe care corp (naia bisericii) din nou l'au încheiat așa, că nu se observă nici o rază de lumină printre bărnele așezate pe un fundament de peatră; ear' pe dinlăuntru, atât padimentul, cât și plafonul bisericii, sunt pardosite foarte frumos și durabil cu scânduri.

Parochia filială gr. or. Cobor o administreză astăzi on. domn Ioan Mircea, paroch gr. or. în Loinic.

Goșmani (curatori-epitropi) ai bisericii noastre din Cobor sunt astăzi: Nicolae Boeriu nr. casei 210 și Andreiu Șandor nr. casei 243. Cel dintăiu a dăruit comunității creștinești gr. or. din Cobor, care constă din 109 suflete (vezi „Șematismul“), o grădină foarte frumoasă, pe care stă falnica biserică cu un turn de peatră separat zidit și cu un număr ore-care de morminte lângă ea, cari formeză micul cimitir.

(Va urma)

Cărți și reviste.

Di Vasile M. Kogălniceanu ne dă după „Imbunătățirea sorții țăraniului“ o altă carte folositore: „Chestiunea țărănească“ cu anexă conținând rapoartele șefilor de trupe asupra cauzelor, cari au provocat răscolă țărănilor din țara românească în 1888. În partea primă a acestui volum arată datele problemei, pe care o abordază, și după aceea propune măsuri de îmbunătățire. De cel mai mare folos este amănunțita și — cred — completa bibliografie de la sfârșitul cărții, în care găsim tot ce s'a scris referitor la chestia aceasta, de la studiul lui Balocanu (1846) până la prețioșă broșură a dlui Spiru Haret (1905) „Chestiunea țărănească“ a apărut în București la Iosif Găbl, de vânzare la autor.

Comora tinerimei, revistă pentru adevăr, bine și frumos, an. 1 nr. 7. Cuprinde un material bogat, variat și instructiv. Se remarcă cu deosebire „Porumbelul căzut“, o admirabilă poezie a pseudonimului Fctma. Apare în București (str. Biserica Enei nr. 4) de două ori la lună. Prețul abonamentului pe an 10 corone (pentru învățători 5 corone). O recomandăm tinerimei noastre mai cu seamă.

Teatru german.

Sesiunea teatrală a anului acestuia s'a deschis Joi, 26 Octobrie n. în teatrul orașesc din loc. S'a dat drama lui Sudermann „Die Ehre“ cu succes mulțamitoriu. Rolele de frunte le-au avut domnii Sonenthal, directorul Bauer, Günther, Kunst, Lechner, Stăk, domna Kunst și dșorele Rossi și Hert. Ca tot ce piesa nu mai e nouă, și e bine cunoscută tuturor, — având caractere bine modelate, foarte din viața reală, și jucată cu pris-pere și vioiciune, a plăcut mult publicului, care umpluse teatrul. Sâmbătă s'a jucat apoi drama nouă a lui Gerhardt Hauptmann, intitulată „Elga“. E o creațiune dramatică foarte succedă și de un efect covârșitor. Teatrul a fost plin. Joul vrednic de laudă. Prestațiune frumoasă a dat în deosebi dl Stăk, apoi dșora Rossi. Roluri însemnate și bine interpretate au mai avut domnele Kunst, Richter și dșora Schöfer apoi domnii Günther, Kunst, Lechner, Sonenthal și Warmser. Duminecă după amiază (cu prețuri reduse) s'a dat piesa „Maskarade“, cunoscută publicului abia din anul trecut, ear' s'au operat „Bettelstudent“. Ambele au plăcut mult publicului. Societatea teatrală a dlui director Bauer e bine compusă și în anul acest, dar' lipsa unor puteri bune din trecut totuși se simte. Pöte că fiind-că nu suntem destul de bine puterile nouă cari le înlocuiesc.

Astăzi, Luni se dă piesa „Veilchenfresser“, măne Marti „Königsleutenant“, ear' Mercuri piesa „Pufferl“.

Posta redacției.

Dni Lazar Iacob, student, Cernăuți. Din broșura cerută nu mai avem nici un exemplar.

Cărți mai nou apărute.

Dela Librăria arhidieceșană în Sibiu (Nagyszeben) se pot procura următoarele cărți:	
Agârbiceanu Ioan, Dela țară	1.50
Anghel D., In grădină, poem	3.—
Baniescu I., Euripide Hecuba și Ifigenia în Aulis	1.50
Bolcaș Lucian, Răsboiul ruso japonez	—50
Boiu Zaharie, Frunze de laur, poesii eroice 1877—1878	—50
Beldinceanu N., Chipuri dela Mahala	1.50
Bologa Dr. Vasile, Studii pedagogice și discursuri	2.—
Carmen Sylva, In luncă	1.—
Pe Dunăre	1.—
Cioban Maria, Poesii	1.—
Ciocărlan Ioan, Traiul nostru	1.50
Ciura Alexandru, Icoane	1.20
Chendi II., Fragmente, informațiuni literare	2.50
Cunțan Maria, Poesii	1.25
Dobrescu N., Fragmente privitoare la Istoria bisericii române	1.20
Eminescu M., Poesii postume, ediție nouă	1.50
Flammarion C., Tainele ceriului, trad. de Haralamb G. Lecca	1.50
Fagure Emil D, Schițe	2.50
Gane N., Păcate mărturisite	3.—
Gârleanu Emilgar Em., Bătrânii, schițe din viața boierilor moldoveni	1.50
Ghibu Onisifor, Limba nouelor cărți bisericesti	1.—
Grigorovitz Em., Dela hotarē, istorii moldovenești	2.—
Grigorovitz Em., Chipuri și graiuri din Bucovina	2.50
Goron Ioan, Taina a șesa	1.50
Goga Octavian, Poesii	2.—
ediție de lux	3.—
Hodoș Constanța, Frumos	1.50
Ionescu G. M., Istoria bisericii Românilor din Dacia Traiană 44—678 p. Christ, origini, ediție simplă	10.—
ediție de lux	12.—
Jules Brun și N. Papahagi, Moșneagul dela munte	1.50
Kalinderu Ioan, Din viața română	4.—
Iosif St. O., Din zile mari, poem istoric — Credințe, poesii	2.—
Livescu Marin R., Nu se cuvine, regulile practice de bunacuvintă între omeni	1.50
Iorga N., Brașovul și Românii	6.—
— Istoria Românilor în chipuri și icone, volumul I	2.50
— Neamul românesc în Bucovina	2.50
— Basarabia	2.50
— Gânduri și sfaturi ale unui om ca ori care altul	1.50
— Istoria universală sau istoria lumii	2.75
Manolache-Holda I., Fețe, schițe și nuvele	1.50
Paul Augustin, Întră Someș și Prut	1.50
Petra Petrescu, Ilie Marin, istorioare pentru tinerime	1.50
Popoviciu Iosif, Rumaenische Dialekte	4.80
Popoviciu Dr. teol., Istoria Românilor bănățeni	6.—
Rotariu, Legea despre economia și poliția de câmp	—40
Romanescu Aristizza, 30 de ani, amintiri	5.—
Rutenisarea Bucovinei	3.50
Sanielevici, Incercări critice	2.50
Sadoveanu, Povestiri din Răsboiu	2.—
— Crășma lui moș Precu	2.—
Sandu Aldea, In urma plugului, nuvele și schițe	1.50
Sienkiewicz, Să 'l urmă, trad. de T. D. Protopopescu	1.—
Sirbu Dr. Ioan, Istoria lui Mihai Vodă Viteazul Domnul țării românești, 1593—1598	15.—
Teodoru Gh. A., Din viața marinarului, nuvele	1.50
Vlăhuță, Poesii, ediție nouă	3.—
Voilean M., 25 ani din viața Reuniunii române de muzică din Sibiu	2.—
Predice:	
Cuvântări apologetice, de arhimandritul Nicodem Munteanu	5.—
Patruzeci de predici populare, de Iuliu Scriban	1.50
Biblioteca scriitorilor români:	
Alexandri, Teatru, volumul III	1.50
Bolintinean D., Poesii, ediție populară	1.50
Eminescu M., Scrieri politice și literare, vol. I, 1870—1877, ediție critică	2.—
Biblioteca pentru toți (fiecare număr cu 30 f)	
Nr. 204—215, Calligari D., Dicționar englez-român	
" 216, Urechia Dr, Ce naște din pisică	
" 217, Bianu I, Momente culturale	
" 218, Cervantes, Don Quijote	
" 219, Silvan Gh., Bătrânul Dan	
" 220, Iorga N., Omeni și fapte din trecutul românesc	
Biblioteca Minervei (cu 15 fil. numărul):	
Nr. 23, Viața și faptele metropolitului Moldovei Veniamin Costachi, de N. Iorga	
" 24, Aritmetica	

Biblioteca populară a „Asociațiunii“:

Nr. 8, Icoane din istoria Grecilor vechi, de V. Lazăr, partea I	—20
" 9, — partea II	—20
" 10 Grădina de legumi, disertație populară de Ioan F. Negruțiu	—30
" 11, Cultura cucuruzului, disertație populară de Ioan F. Negruțiu	—20
" 12, 13, 14, 15, 16, Ionel, principii morale și creștinești de educațiune, de V. Gr. Borgovan	1.—
" 17, „Astra“, informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor „Asociațiunii“	—20
" 18, Regule ortografice, stabilite de Academia română, în anul 1904	—10
" Vulcanismul, de Gavr. Todica	—20
" Impărțirea, lucrarea și îngrijirea unei moși. Disertațiune populară, de Ioan F. Negruțiu	—20

Biblioteca „Steaua“ (15 fileri fiecare număr):

Nr. 9, Ștefan cel Mare, povestire populară asupra faptelor și războielor purtate de marele Domn al Moldovei, de Alex. Lăpădatu —15

 " 10, Ce se poate învăța de la un drum lung —15

Nr. 428 1905. [259] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia a II-a din **Geogiul de-sus** (Suseni) se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele înscrise în cōla B pentru întregirea de la stat a venitelor preoțești.

Concurenții, cari trebuie să fie absoluți de gimnasiu, își vor înainta rugărilor însoțite de toate documentele recerute subsemnatului oficiu, în termenul susindicat, fiind îndatorați a se prezenta, amăsurați prescrișelor regulamentare, în biserica parohiei, pentru a cânta respective a celebra și predica.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Alba Iulia în conțelegere cu comitetul parohial. Alba-Iulia, 4 Octobrie 1905.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 594 1905 [256] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna **Așintș**, protopresbiteratul Turda, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele statorite în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții au să își trimită suplicile construite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, de unde se pot lua și informațiuni mai detaiate, apoi cu prealabilă încuviințare a acestui oficiu se pot prezenta înaintea alegătorilor și la biserica spre a cânta eventual a celebra și cuvânta. Turda, 1 Octobrie 1905.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Jovian Murășianu
protopresbiter.

Nr. 282 1905.

[260] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **capelan** lângă neputinciosul paroh **Lazar Ștan** din parohia de clasa a III-a **Socet** cu filiile **Poiana Răchiteli** și **Runcul mare**, protopresbiteratul gr. or. al Hunedōrei, pe baza înaltei rezoluțiuni consistoriale dto 13 Septembrie a. c. nr. 8831 bis. se escrie din nou concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele fasionate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat

Doritorii de a ocupa acest post au a'și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigōre până la termenul indicat subscrisului oficiu protopresbiterial și a se prezenta la biserica în termenul regulamentar pentru a cânta, respective a celebra și cu vânta.

Oficiul protopresbiterial al Hunedōrei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Hunedōra, la 5/18 Octobrie 1905.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

Avis domnilor învățători!

De la **Librăria arhidieceșană** se pot procura **Tabelele de întuițiune Hölzel**, adică cele patru ane timpuri și casa țărănească, serie completă **33 cor.**, singuratice **6.60 cor.**, plus porto 92 fileri.

De la **Librăria arhidieceșană** din Sibiu (Nagyszeben) se pot procura

sigile pentru officii

parohiale, protopresbiterale și alte officii, cu prețul de 4 cor., cu hramuri sau embleme 5 cor. 40 fil., plus porto postal 60 fil., cu ramburs 70 fil.

Tablouri istorice.

La **Librăria arhidieceșană** din Sibiu (Nagyszeben) se află de vânzare următoarele:

Asaltul redutei Grivița.
Dumbrava roșie,
Mórtea lui Ștefan cel Mare.
Bombardarea Vidinului.
Ștefan cel Mare și aprodul Purice.
Trecerea armatei române peste Dunăre la 20 August 1877.
Principele Carol inspectând reduta Grivița.
Jurământul boierilor înaintea lui Tudor la Cotroceni.
Prinderea lui Tudor.
Petru și Ioan Asan ridică steagul liberării. Grivița Nr. 1.
Întâlnirea A. S. Domnitorului cu Osman Pașa după căderea Plevei.
Prețul fiecărui tablou 3 corōne.
Ștefan Vodă cel bun și mare 1 corōnă.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bōle

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuiuri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa pōstei de mâncare, răceală la mână și picior, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta“ deōre-ce „Ciasul-Volta atāt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost officios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 164 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție fōrte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țēră și strălnătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Noroc colosal la Gaedicke!

Neîntrecute sunt rezultatele de noroc ale colectei mele. Nu este aprōpe nici un oraș în țară, în care Gaedicke să nu fi plătit vre-un câștig principal. In scurt timp am plătit

premiul cel mare de **602.000** corōne pe nr. 62551

de 3-ori câștigul principal de **400.000** corōne pe numărul 11119

400.000 corōne pe nr. 28916 **400.000** corōne pe nr. 33464

apoi de 3-ori **100.000**, **70.000**, 4-ori **60.000**, de mai multe-ori **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** și **10.000**. In următoarea loterie de clasă ungară, a 17-a, se sorteză de nou **55.000** câștiguri în bani din **110.000** losuri, cari în total dau uriașa sumă de **14** milioane **459.000** corōne. Cel mai mare câștig ev. **1 milion corōne**. Mai departe un premiu de **600.000**, 1 câștig à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, **50.000**, **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, 67 à **5000** etc. etc.

Losuri originale cu prețurile oficiale $\frac{1}{8}$ de los $\frac{1}{4}$ de los $\frac{1}{2}$ de los $\frac{1}{1}$ los

1.50

3.—

6.—

12 cor.

se trimit după primirea banilor sau cu ramburs. Planuri oficiale și securi postale gratis și franco. Comandele pentru tragerea din **23** **Novembre n.** sunt a se trimite cu posibilă grabire.

261 1—6

Casa de bancă **A. GAEDICKE**, Budapest, Kossuth-Lajos-u. 11.